U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **CH. V.**, zastoupena JUDr. Alenou Lněničkovou, advokátkou se sídlem Praha 9, Jandova 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 5. 2009, č. j. 46 Az 14/2009 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni stěžovatelky JUDr. Aleně Lněničkové **se určuje** odměna za zastupování ve výši 2400 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 12. 2. 2009, č. j. OAM-41/LE-BE02-BE03-2009 (dále jen „napadené rozhodnutí“), zamítl žalovaný žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou, a to podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně u Krajského soudu v Praze žalobou; ten ji rozsudkem ze dne 26. 5. 2009, č. j. 46 Az 14/2009 - 33, zamítl.

V odůvodnění svého rozsudku krajský soud konstatoval, že pokud žalovaný postupoval podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, nebylo jeho povinností provádět dokazování o splnění podmínek podle ustanovení § 12 zákona o azylu. Obsahem správního spisu je doloženo, že žalobkyně žádné azylově relevantní důvody podle ustanovení § 12 zákona o azylu neuváděla. Soukromé problémy v rodině (bití ze strany otce) a potřeba legalizace pobytu na území ČR nejsou samy o sobě azylově relevantními

důvody ve smyslu taxativního výčtu ustanovení § 12 zákona o azylu. Krajský soud rovněž reflektoval zjištění, že žalobkyně byla dne 12. 1. 2009 rozhodnutím Policie ČR správně vyhoštěna, přičemž žádost o udělení mezinárodní ochrany podala dne 27. 1. 2009. Dále se krajský soud se zabýval i možností udělení doplňkové ochrany a shledal, že z informací získaných v průběhu správního řízení nelze učinit závěr, že by existovaly důvodné obavy, že by žalobkyni v případě návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy (§ 14a zákona o azylu). Dále nebyl shledán ani důvod pro udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14b zákona o azylu.

Rozsudek napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností, v níž uplatňuje důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatelka napadá rozsudek krajského soudu v rozsahu výroku I. (zamítnutí žaloby), přičemž je přesvědčena, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, a to především podmínky vyplývající z ustanovení § 14a zákona (udělení doplňkové ochrany). Uvádí, že prokázala důvodnost obav v případě návratu do země původu; skutečné nebezpečí vážné újmy spatřuje v tom, že jí hrozí vážné ohrožení života a lidské důstojnosti. Stěžovatelka ve správním i soudním řízení uváděla, že měla ve vlasti vážné problémy se svým otcem, který ji i její matku surově fyzicky napadal. Pokud zavolala policii, odvezli otce na psychiatrii; vždy se však vrátil a situace se opakovala. Za fyzické útoky nebyl otec nikdy potrestán. V době, kdy stěžovatelka již pobývala v ČR, otec napadl matku takovým způsobem, že upadla do komatu. Stěžovatelka dodává, že se jí na území ČR narodilo dítě. Když tuto skutečnost oznámila telefonicky svému otci, vyhrožoval jí tím, že ji i její dítě v případě návratu do vlasti zabije. Stěžovatelka má zato, že v průběhu správního řízení uvedla dostatečné množství argumentů, na základě kterých jí měla být mezinárodní ochrana udělena. Žalovaný však nesprávně zhodnotil provedené důkazy a nedostatečně se vypořádal se všemi okolnostmi případu; nepostupoval tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci bez důvodných pochybností. Skutková podstata, z níž vycházel, nemá oporu ve spise, neboť si nijak tvrzení stěžovatelky neověřil. Stěžovatelka je přesvědčena, že byla zkrácena na svých právech a že kasační stížnost svým významem přesahuje její vlastní zájmy, a proto není dán důvod pro její odmítnutí podle ustanovení § 104a s. ř. s.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud, ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s., zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovatelce již jednou poskytnuta individuálním projednáním její věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatelky a je podmíněn již zmíněným přesahem jejích vlastních zájmů. Zákonný pojem *přesah vlastních zájmů stěžovatele*, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb., s účinností ke dni 13. 10.

2005. Pokud jde o jeho výklad, ten byl podán například v usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS, dle kterého *„přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“* Z tohoto pohledu bylo tedy nahlíženo na jednotlivé uplatněné kasační důvody.

Pokud jde o námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, je nutno uvést, že ve správním řízení leželo břemeno tvrzení azylově relevantních důvodů především na stěžovatelce (viz např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 16. 9. 2005, č. j. 6 Azs 224/2004 - 37, všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Za situace, kdy stěžovatelka fakticky žádné azylově relevantní důvody neuváděla a ve své žádosti o azyl (a na ni navazující výpovědi ve správním řízení) se zmiňovala pouze o problémech vyplývajících z kriminálního jednání soukromé osoby (otce), které se navíc ani nepokusila řešit řádným postupem s příslušnými orgány (zde Nejvyšší správní soud odkazuje na obsah žaloby, v níž stěžovatelka uvedla, že trestní oznámení sice podat chtěla, avšak nakonec tak neučinila), nelze bez dalšího hovořit ani o důkazní nouzi, potřebě blíže objasnit stěžovatelkou uváděné skutečnosti, či přechodu důkazního břemene na správní orgán. K námitce, že krajský soud a žalovaný hodnotili skutkový stav a důkazy nesprávně, aniž by zohlednili všechny okolnosti případu, lze odkázat například na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, dle kterého *„absence tvrzení azylově relevantních skutečností ze strany žadatele o azyl může být jen ztěží nahrazována zjištěními správním orgánem jinak získanými (...). Pokud však žadatel o azyl žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů vystaven není (resp. nemůže mít z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach), nebo takové skutečnosti ani netvrdí, pak přes skutečnost, že pochází ze země, která je (...) problematická, nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu.“* V posuzované věci lze dále odkázat i na závěry Nejvyššího správního soudu, vyslovené v rozsudku ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 – 59, publikovaném pod č. 181/2004 Sb. NSS, z něhož se podává, že *„správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. V opačném případě žádost jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g)* [dnes písm. f) – pozn.] *téhož zákona zamítne. Nedojde-li k zamítnutí žádosti ve lhůtě 30 dnů od zahájení správního řízení, vydá správní orgán negativní rozhodnutí dle § 12 citovaného zákona; to však neznamená, že by správnímu orgánu za této situace vznikla povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 spr. ř. má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.“*

Konkrétně k tvrzení stěžovatelky, že měla ve vlasti vážné problémy s otcem, který ji surově fyzicky napadal a posléze jí i jejímu dítěti vyhrožoval v případě návratu smrtí, odkazuje Nejvyšší správní soud např. na rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 -

48, z něhož se podává, že *„skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“* Obdobně se touto problematikou zdejší soud zabýval též v rozsudcích ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 - 60, a ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51.

Konečně pokud jde o tvrzení, že stěžovatelka naplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a zákona o azylu, v tomto smyslu stěžovatelka v žalobě ničeho netvrdila a i argumentace uplatněná v kasační stížnosti byla vedena pouze ve zcela obecné rovině. Výkladem tohoto ustanovení a typovým vymezením případů na které je lze aplikovat, se zabývá bohatá judikatura. Pokud snad stěžovatelka spojuje splnění podmínek pro postup dle ustanovení § 14a zákona o azylu se shora uvedenými skutkovými tvrzeními, lze její argumentaci bez dalšího odmítnout, neboť ustálená judikatura (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, publikovaný pod 1849/2009 Sb. NSS) předpokládá kvalitativně zcela jiná ohrožení žadatele o mezinárodní ochranu a je vyhrazena pouze pro nejvážnější a bezprostředně hrozící ohrožení jeho života a zdraví.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatelka sama žádné konkrétní důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila, nelze než uzavřít, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje její vlastní zájmy.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost jako nepřijatelnou; proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. usnesením odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Krajský soud stěžovatelce k její žádosti ustanovil zástupcem advokátku pro řízení o kasační stížnosti; náklady řízení v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Náklady spočívají v odměně za jeden úkon právní služby (sepis a podání kasační stížnosti) v částce 2100 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů] a v náhradě hotových výdajů v částce 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky); celkem tedy 2400 Kč. Advokátka nedoložila, že by byla plátkyní daně z přidané hodnoty, proto Nejvyšší správní soud nepřistoupil ke zvýšení odměny a náhrad podle zvláštních právních předpisů. Uvedená odměna bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. března 2010

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu